

Cynllunio gwers sydd â ffocws iaith

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Trafodwch

Meddyliwch am un Maes Dysgu a Phrofiad, a thrafodwch beth sy'n gwneud gwers dda.

Gallwch drafod gwers ddysgoch chi neu wers a welwyd yn cael ei haddysgu.

Rhannwch eich syniadau a lluniwch restr ar gyfer adrodd yn ôl.

Trafodwch ...

Mae cynllunio ffocws iaith clir yn berthnasol i wersi leithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu'n unig.

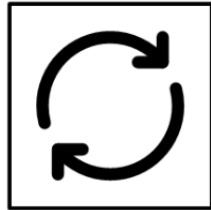
Ydych chi'n cytuno?

Mae modd cynllunio ffocws iaith i unrhyw wers. Beth am ystyried?

- Pa batrwm iaith sy'n cefnogi nod y wers (mewn unrhyw Faes Dysgu a Phrofiad), e.e. geirfa allweddol; patrwm cwestiwn ac ateb; dechreuadau brawddegau; testun estynedig, a.y.y.b.?
- Oes ffocws iaith i bob tasg?
- Beth fydd adeiladwaith y wers (h.y. i gyrraedd y nod terfynol)?
- Sut byddwch chi'n gwahaniaethu o fewn y dosbarth?

Pa fethodolegau caffael a datblygu iaith fydd fwyaf addas i'r wers?

Ydych chi'n cofio rhain?

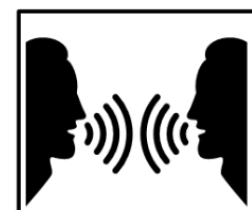
Drilio

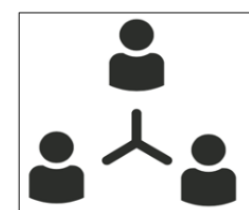
Ymarfer ar lafar (yn unigol)

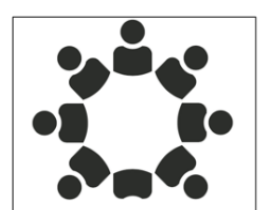
Tasg wrando

Gwaith pêr

Grŵp o dri

Gwaith grŵp

Amser canu

Gwaith ar y byrddau gwyn

Tasg ysgrifennu

Tasg ddarllen

Help llaw

Tystiolaeth i'r Portffolio

Pa fethodolegau caffael a datblygu iaith fydd fwyaf addas i'r wers?

- Pa weithgareddau cynhesu fyddwch chi'n eu cynllunio?
- Oes tasgau gwrando / llafar / darllen / ysgrifennu? Pa rai fyddwch chi'n eu cynllunio?
- Pa eirfa / batrymau iaith fyddwch chi'n eu drilio? Sut?
- Pa gemau iaith fedrwch chi eu chwarae?
- Oes angen mat iaith i'w cefnogi?

Cynllun Gwers

Strategaethau i gefnogi datblygiad iaith Gymraeg y dysgwyr

Blwyddyn: 4: Cynradd: cyfrwng Cymraeg

Dysgu nodweddion siapiau 2D gan ddefnyddio'r cwestiynau 'Sawl' / 'Faint'.

Geirfa allweddol:

ymyl

cornel

ochr

Ffocws iaith:

- Dysgu'r gwahaniaeth rhwng y ddau gwestiwn sef 'Faint' a 'Sawl' wrth ddysgu mwy am siapiau 2D.
- Mae angen defnyddio 'sawl' ar ddechrau'r cwestiwn wrth gyfeirio at enwau unigol e.e. Sawl **ymyl** sydd gyda'r triongl?
- Mae angen defnyddio 'faint' ar ddechrau'r cwestiwn wrth gyfeirio at enwau lluosog e.e. Faint o **gorneli** sydd gyda'r seren?
- Cofiwch: Mae treigladd meddal ar ôl yr arddodiad 'o'

Gweithgareddau addysgu a dysgu:

- Tasg adolygu: defnyddio cardiau fflach neu luniau ar gyflwyniad Powerpoint er mwyn drilio enwau'r siapiau.
- Chwarae chwep gan ddefnyddio lluniau siapiau gwahanol ar y bwrdd gwyn a gwasgwr pryfaid. Bydd y dysgwr sy'n dewis y siâp cywir yn gyntaf yn ennill.
- Drilio'r cwestiynau gan ddefnyddio pêl, e.e. Sawl dosbarth sydd yn yr ysgol? Faint o **g**adeiriau sydd yn y dosbarth? Sawl ymyl sydd gyda'r triongl? Faint o **g**orneli sydd gyda'r seren?
- Gwaith pâr/ grŵp: Defnyddio Mat Iaith a dis poced gyda'r siapiau ynddynt i ymarfer gofyn 'Sawl...?/Faint...?'.

Adnoddau:

Cardiau fflach neu gyflwyniad Powerpoint. / Gwasgiwr pryfaid / Pêl / Disiau poced yn cynnwys lluniau o'r siapiau sydd ar y Mat Iaith / Mat Iaith.

Siapiau 2D

Sawl...?

Sawl **cornel** sydd gyda'r
.....?

Bydd angen defnyddio
'Sawl..?' wrth ddefnyddio
enwau **unigol**.

Faint...?

Faint o **g**orneli sydd gyda'r
.....?

Bydd angen defnyddio 'Faint
o..?' wrth ddefnyddio enwau
lluosog.

Cofiwch am y treigladd meddal ar ôl 'o'

Geirfa allweddol

Unigol

Lluosog

cornel
(b)

corneli

ochr
(b)

ochrau

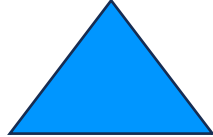
ymyl
(b/g)

ymylon

Sgwâr

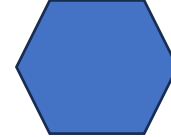
Trionggl

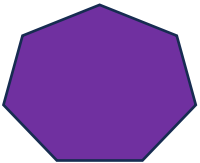
Pentagon

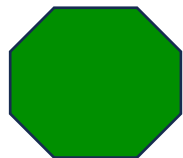
Hecsagon

Heptagon

Octagon

Seren

Petryal

Gwaith pêr:

Mewn parau, yn seiliedig ar y llyfrau o'ch blaen :

- cynlluniwch wers sydd â ffocws iaith clir;
- cofiwch adolygu patrymau iaith a ddysgwyd yn flaenorol;
- cofiwch ddefnyddio methodolegau caffael iaith, e.e. drilio, canu, tasg wrando, chwarae gêm(au), gwaith pêr, gwaith grŵp, a.y.y.b.
- Oes angen Mat iaith? Os oes angen, cynlluniwch Fat iaith addas a defnyddiol.

Cynllun Gwers

Strategaethau i gefnogi datblygiad iaith Gymraeg y dysgwyr

Geirfa allweddol:

Ffocws iaith:

Gweithgareddau addysgu a dysgu iaith:

Cofiwch nodi eich adnoddau yma hefyd